

לחברי איגוד המתכננים שלום רב,

שנת 2009 הייתה שנה סוערת בעולם התכנון בישראל ושנת 2010 ככל הנראה לא תהיה רגועה ממנה. הרפורמה המוצעת בהליכי התכנון ובהליכי הרישוי, יחד עם הרפורמה במינהל מקרקעי ישראל, היציאה מהמשבר הכלכלי ופעילות רבה מאוד, מהווים אתגר גדול לציבור המתכננים ולאגוד המתכננים. אנחנו נמצאים בימים של שינויים משמעותיים במבנה מערכת התכנון ואנחנו מחוייבים להיות מעורבים בתהליכים ולהשפיע. מוטלת עלינו החובה לדאוג לכך שאיכות התכנון ומעמד התכנון ישמרו ויחוזקו, בד ובד עם קיצור וייעול ההליכים. אין ספק שנדרשים שינויים במערכת התכנון, אך מהפכה מעוררת כצפוי שאלות וחששות. אנו, כאגוד המתכננים המייצג אתכם, מעורבים בתהליך ומציגים עמדות, על בסיס התייחסויות שאנחנו מקבלים מחברי האיגוד. יחד עם זאת יש לזכור שחוק תכנון ובניה חדש הוא רק מסגרת. מסגרת שאנשים פועלים בתוכה על פי נורמות הנוצרות עם הזמן. האתגר האמיתי הוא לצקת תוכן למסגרת ולבצע שינויים תרבותיים וניהוליים בנושאים מרכזיים שהם המפתח האמיתי לשיפור מערכת התכנון - מנהיגות טיכנונית, נטילת אחריות, יכולת קבלת החלטות ויכולת ניהול מערכות מורכבות. היבטים אלה קשה להשיג באמצעות החוק. הם תלויים קודם כל בנו, המתכננים. ככל שתאושר הרפורמה בתכנון, צפויה למתכננים עבודה רבה מאוד. הן בהכנת תכניות חדשות והן כנציגים במוסדות התכנון. זאת זכות גדולה, אך גם חובה כבדה.

הכנס השנתי של איגוד המתכננים הינו יום החג של התכנון בישראל. זהו היום בו מוצגים לראווה המיטב של העשייה התכנונית והמחקר בתחום התכנון העירוני והאזורי. יום בו נפגשים מרבית חברי האיגוד ואורחים רבים נוספים. בדרך כלל משתתפים בכנס השנתי למעלה מ-400 אנשי מקצוע. הכנס משתבח וגדל מידי שנה. אנו מתארחים כל פעם במקום אחר, מגוונים, לומדים ומנסים להשתפר מידי שנה.

השנה נערך הכנס בכפר הירוק ובנמל יפו. הכנס יערך השנה במתכונת של יומיים הכוללת מושבי מליאה מורחבים בהם ירצו בין השאר מרצים אורחים מחו"ל. ועד האיגוד חשב לנכון להביא מרצים מחו"ל בכדי להעשיר את הכנס. בערב יחולקו פרסים ותעודות הוקרה ותערך פעילות אומנותית, וביום השני יערך מושב מליאה על יפו ויערכו סיורים מרתקים.

יום הכנס השנתי איננו רק יום חג. זוהי גם עת מתאימה לחשבון נפש ולסיכום שנתיים של פעילות עניפה של ועד האיגוד, לקראת בחירתו של ועד חדש ביום הכנס. תקופה בה היה ועד פעיל שעסק במגוון רחב מאוד של תחומי פעילות. ערכנו ימי עיון, סיורים, אירועי שישי עירוני ועוד. המשכנו בהפצת הבטאון של האיגוד והקמנו אתר אינטרנט חדש של האיגוד. הידקנו את הקשר עם עמותת האדריכלים וארגון מהנדסי הערים וקיימנו פעילויות משותפות. חיזקנו את מערכת הקשר האלקטרונית שלנו וכעת מופצים לכלל חברנו הודעות על

הנעשה בתחום התכנון בארץ כמעט מידי יום. רשת הקשר הפכה למוכרת ומוערכת על ידי גופים רבים בתחום התכנון ואלה מעבירים אלינו מידע שוטף להפצה. הענקנו מידי שנה את אות יקיר התכנון, אות נאמן האיגוד ופרסי סטודנטים. הצענו שרותי יעוץ מוזלים לחברי האיגוד ועסקנו בנושאי מכרזים לטובת כולם וכמייצגים של חברי איגוד בודדים שנתקלו בבעיות.

בשנה האחרונה גם הרחבנו מאוד את הפעילות המקצועית הנוגעת למעמד המתכננים בישראל. בנושאים אלה הושקעה למעשה מרבית האנרגיה שלנו. פעלנו נמרצות לחיזוק המעמד ולפתיחת דלתות בפני ציבור המתכננים, אשר היו נעולות עד כה. חוק העיריות החדש, הרפורמה בתכנון והדיונים על ייחוד פעולות היוו בשבילנו בסיס להכנת ניירות עמדה ויצוג האיגוד בפורומים הדנים בנושאים אלה וכן עם האיגודים האחרים ובראשם איגוד מהנדסי הערים ועמותת האדריכלים. דיאלוגים אלה לא היו תמיד קלים ולמרות שלנגד עיני כולם היתה טובת התכנון, התגלעו חילוקי דעות, במיוחד ביחס לתפקיד המתכננים במערכת העירונית.

כתבנו ניירות עמדה של האיגוד והפצנו לשרים, לחברי ועדות ולמינהל התכנון. כתבנו מכתבים לעיריות אשר סגרו בפני חברי איגוד את הדלת לתפקידים, כגון מנהל מחלקת תכנון עיר וכדומה. מכתבים כתבנו גם כאשר במכרזים לא ניתן לחברי איגוד שלנו להשתתף. שינויים אכן קרו, אם כי לא במהפכות, אלא בהדרגה, באופן עקבי ותוך קיום דיאלוג. לדוגמה, פתיחת מרבית המכרזים של משרדי הממשלה ובראשם מינהל התכנון במשרד הפנים בפני מתכנני הערים כראשי צוותי התכנון, אינו דבר של מה בכך. יחד עם זאת עבודה רבה עוד לפנינו בתחום קשה זה. אנו מנסים לנווט במים הסוערים ומקווים שגם נגיע להישגים מתוך הבנה ושיקול דעת.

ברצוני להודות לחברי איגוד רבים שהיו שותפים לעשייה בתחום זה ובמיוחד לפרופ' רחל אלטרמן שעזרה בגיבוש עמדתנו ולעו"ד ומתכנן אשר כהנא, אשר ריכז את הנושא, כתב את חוות הדעת ואף יצג אותנו בדיונים בוועדת הפנים ואיכות הסביבה של הכנסת. ברצוני להודות לחברי מוסדות האיגוד היוצאים (אשר חלקם אולי יבחר לתקופת כהונה נוספת) ובמיוחד לאדרי' עדנה לרמן, סגנית יו"ר האיגוד; למתכנתת אורלי עין-דר נעים, גזברית האיגוד, אשר בילתה את כל הקדנציה בין המספרים וספרי השיקים; לחברי הוועד מתכנן ניר פפאי, פרופ' ראסם חמאסי, אדרי' נירה סידי, מתכנן גיא קו ונקי; לחברי ועדת הביקורת: אדרי' ברכה אור, ד"ר לאה שמיר שאן, וד"ר נילי שחורי, אשר הגיעו לכל ישיבת ועד; לחברי ועדת הקבלה בראשות ד"ר רחל וילקנסקי; לחברי בית הדין של האיגוד שנותרו חסרי מעש; ולכל החברים הרבים שהתנדבו לתפקידים השונים וריכזו ועדות משנה נוספות. בראשם לעו"ד אשר כהנא, מתכנן ורו"ח דורון קופמן ואדרי' דודי גלור חברי ועדת המשנה של האיגוד לרפורמה בתכנון. אני מקווה שהותיקים והחדשים כאחד יכנסו לתפקיד בקדנציה החדשה מלאי מרץ ונכונות להשקיע ולתרום.

תודה מיוחדת למזכירת האיגוד מיכל שגב, אשר עושה ימים כלילות לטובת פעילות האיגוד.

אני מאחל לכולם שנת תכנון מוצלחת וכנס מרתק.

אדרי' ומתכנן עמוס ברנדייס